

ဂုံမင်းမြောင်ကျေးရွာ
သာယာဝတီမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဂုံမင်းမြောင် ကျေးရွာ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
ဂုံမင်းမြောင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်	၆
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၇
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၇
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၈
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၉
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ	၁၁
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၅

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ	၁၆
၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ	၁၇
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်	
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း	
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ	
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ	
၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ	၂၁
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ	၂၂
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ	
၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၂၃
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ	
နောက်ဆက်တွဲ	
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ	၂၆
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ	
ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား	
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု	
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ	
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ	
ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ	
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု	
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ	

- ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
- ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း
- ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
- ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

**နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ
ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ**

၅၄

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)

၅၇

ဇယား(၄၅)

ကိုးကားစာရင်း

၆၁

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

၆၂

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောင်း၊ ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့်ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

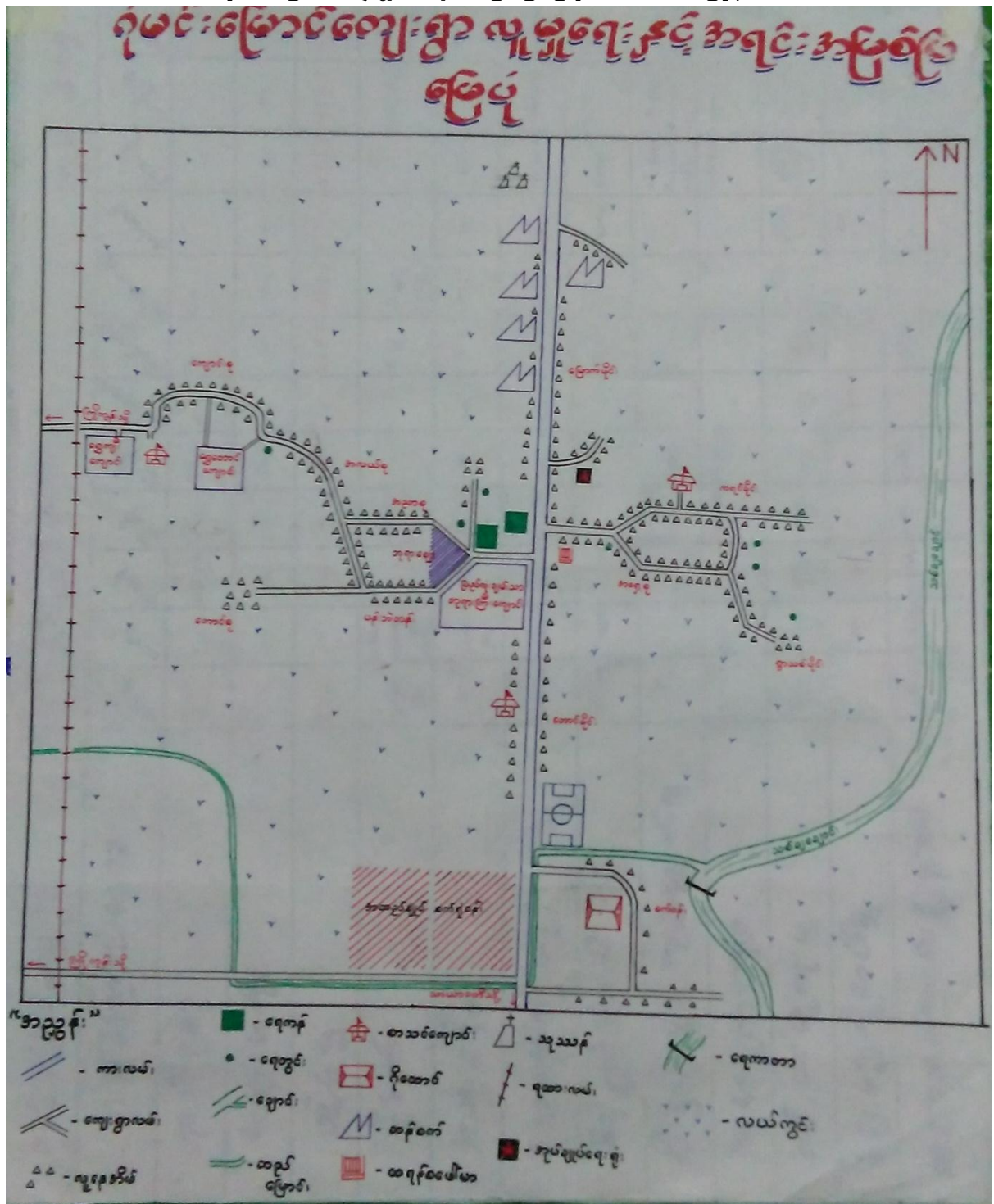
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟုကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည်စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဝံ့မင်းမြောင်ကျေးရွာ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်

ဂုံမင်းမြောင်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သာယာဝတီမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်း ကိုပါသတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပိုအပိုဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည်ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက်အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီးကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင် သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေး စီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်း မှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက် အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည်ကားလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ သာယာဝတီမြို့၏ မြောက်ဘက် (၁.၆) ကီလိုမီတာခန့် အကွာတွင်တည်ရှိပြီး မြို့ဆင်ခြေဖုံးနှင့် နီးစပ်ကာ ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း များဖြစ်ကြသည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှ ၈၀ မှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက်အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုမှ ကင်းလွတ်သည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် တောတောင် မြစ်ချောင်းများမရှိပဲ မြေပြင် အနေအထားမှာမြေပြန့်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းရန်တို့အတွက်အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ ခု ဩဂုတ်လက သာယာဝတီမြို့အ နောက်ခြမ်း ရှိ အနိမ့်ပိုင်းမှ ကျေးရွာအချို့တွင် ရေကြီးရေလွှမ်းဒဏ်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ခံစားခဲ့ရသော်လည်း ဤကျေးရွာမှာ ကင်းလွတ်ခဲ့ပြီး ကယ်ဆယ်ရေး စခန်းများကို လက်ခံ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ရသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှုအန္တရာယ် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

သာယာဝတီမြို့နယ်သည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံဖြင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဂုံမင်းမြောင်ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးမြေများမှာလည်း မြေဩဇာအထိုက်အလျောက် ကောင်း ကြပါသည်။ လူနေထူထပ်လာခြင်းနှင့် သစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များခဲ့ခြင်း များကြောင့် ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် သစ်တောဧရိယာမှာ အလွန်နည်းသွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝသယံဇာတထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ မြေအောက်ရေရှိအသုံးပြုမှုနည်းပါးသည်။ သုံးဆည်ရေလှောင်တံမမှ ဆည်ရေဖြင့် လယ်ဧက (၄၅)ဧကကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်ဧက (၃၆၉)ဧကရှိပြီး စပါး၊ မတ်ပဲနှင့် ပဲဒီစိမ်းကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၃၅)စုနှင့် ကျား(၄၃၅)၊ မ(၅၀၆)ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၉၄၁)ဦးရှိကာ တစ်အိမ် ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၄)ဦး နှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ ၆၉% ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်အဖြစ်ရှိကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသ စီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိလူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးဦးရေ သည် အမျိုးသားဦးရေထက် ၈%ခန့် ပိုနေသည်။ သက်ကြီးရွယ်ကြီးအရေအတွက်သည် အခြားရွာများတွင် အကြမ်းဖျင်း ၅% မှ ၆%ဝန်းကျင်ရှိပြီး ဤရွာတွင် ၁၂% ဝန်းကျင်ဖြစ်နေသဖြင့်မြင့်မားသည့်အနေအထားတွင် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူမှုဖူလုံရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက သက်ကြီးရွယ်အိုပြုစု စောင့်ရှောက်ရေး အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိသည်။ အိမ်ထောင်စု(၂၃၅)စု၏၅၈%ခန့်သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပြီး ၄၂% ကျော်မှာ ချမ်းသာနှင့် အလယ်အလတ်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ အဆိုပါ ဆင်းရဲသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော သူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့် စိုက်ပျိုးမြေ ငါးဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်သောသူများ၊ ကျပ်ပန်းအလုပ်သမားများ (သို့) အိမ်တွင်းတနိုင်တပိုင်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ချမ်းသာသော မိသားစုများသည် စိုက်ပျိုး မြေ(၈)ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်သောသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု ၈၅%ကျော်ထိ ရှိပြီး လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူအိမ်ထောင်စု ၁၅%ခန့် ရှိသ ဖြင့် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးသည့်ရွာတစ်ရွာဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့် မျှသာရှိကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ် ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်း၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ စသည်တို့တွင် အလုပ်အကိုင် ရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%ဖြစ်သော (၃၈)စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၃%မှာ သူတပါးထံမှ လစဉ်ချေးငါးပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၈% မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငါးပဲ သုံးလခန့်စား သုံးနိုင်ကြကြောင်း၊ ၆၃%မှာ ၃ လအောက်နှင့် ၂၆%မှာ ၃ လမှ ၅ လခန့် သူတပါးထံမှ ချေးငါးစရာမလိုပဲ

နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၈၉%သည် အကြွေးငွေ တစ်သောင်းကျပ်မှ ခုနစ်သိန်းကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။

အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၂%ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေများပြားကြသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးကရွာပြင်ပတွင် သွားရောက် အလုပ်လုပ်နေကြသော အိမ်ထောင်စု (၃)စုနှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၂)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို (၉)ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည်လိင်မှ တဆင့်ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ၊ အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုအန္တရာယ် ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝမှုရှိကြပြီး ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ သို့သော် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း အများအားဖြင့်တကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိမြင်မှုများရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို (၁.၆) ကီလိုမီတာကွာဝေးသည့် ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော ခရိုင်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင် စသောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့် မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည်အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့် ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာထဲရှိမူလတန်းတွင် တက်ရောက် သင်ကြားနိုင်ကြပြီး အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းများအတွက် သာယာဝတီမြို့ရှိ ကျောင်းများသို့ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ကြသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှု များမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျားမဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့်အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် အလယ်တန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေး အရေအတွက်ထက်နည်းနေသော်လည်း မူလတန်းတန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင် မအရေအတွက်မှာ ကျားအရေအတွက်ထက် ပိုများနေ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများကပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်း

ပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၆) ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ (၁) ဖွဲ့နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၁) ဖွဲ့ တို့ရှိသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ နှင့် မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းတို့မှာ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ သာမန်အားဖြင့် ကျေးရွာတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ခိုင်မာကျစ်လျစ်မှု အားနည်းတတ်ကြသည်။ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှာ ဩဇာသက်ရောက်မှုကောင်းသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့မှာမူ လက်ရှိအချိန်တွင် ရန်ပုံငွေတစ်ရပ်ဖြင့် စနစ်တကျ လည်ပတ်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပြီးကျောင်းကို အချိန်မီပြုပြင်ထိန်းသိမ်းကာ ရန်ပုံငွေကိုလည်း တိုးပွားစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသဖြင့် ကျေးရွာရှိလူမှုအဖွဲ့အစည်းများထဲတွင် စွမ်းဆောင်နိုင်မှုမြင့်မားသည့် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ စေတနာ့အသင်းသည်လည်း ကျေးရွာတွင်း နာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စများတွင် တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ပေးနေသော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ကျောင်းဂေါပကအဖွဲ့မှာ ဘာသာရေးကိစ္စရပ်များ၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့မှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် နာယကလုပ်ငန်းများကို ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး ကျောင်းဂေါပကအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့တို့မှာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့မှာ မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုမ္ပဏီလီမိတက်က ကျေးရွာတွင် ချေးငွေရရှိရေးအတွက် လာရောက်ဖွဲ့စည်းထားသည့်အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အိမ်ထောင်စုများ၏ ချေးငွေလိုအပ်မှုအနေအထားအရ အဖွဲ့ဝင်အရေအတွက် အသင့်အတင့် တိုးပွားလာနေသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်စွမ်းဆောင်ရည်မြင့် တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ပဲဒီစိမ်းနှင့် မတ်ပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိစပါးစိုက်ဧက (၃၆၉) ရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် နွေစပါး (၄၅)ဧက၊ မတ်ပဲ(၃၀၉)ဧကနှင့်ပဲဒီစိမ်း(၁၅)ဧကတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၇၀)တင်း၊ နွေစပါး (၉၅)တင်းနှုန်း၊ မတ်ပဲ(၈၅)တင်း နှင့် ပဲဒီစိမ်းပျမ်းမျှအထွက် (၁၀၅)တင်းနှုန်းတို့ရှိကြသည်။ နွေစပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် အထွက်နှုန်းကောင်းကြသဖြင့် အကျိုးအမြတ်များတတ်သည်။

တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး တချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင်ကြဲပက်စနစ်ကိုသုံးကြသည်။ မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုတွေ့ရပြီးယင်းဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးတချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့်တောင်သူများ အနေဖြင့် ထိရောက်သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်ကို လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်သောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက် နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဒေသကြက်မွေးမြူရေးမှာ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၃၀%ခန့်နှင့် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ ၁၆%ခန့်ကျင်ရှိပြီး ဒေသမှဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့်ကြက်လည်လိမ်ရောဂါသည် အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီး

မှုများရှိတတ်သည်။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုကိုမြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်း မလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင်၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကိုအလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှငွေချေးသူ များထံမှ ချေးငှါးလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငါးမွေးမြူရန် ရေမြေနေရာရှားပါး သဖြင့် ငါးမွေးမြူမှု မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် မုန့်ခြောက်ထုတ်လုပ်ပြီး ဈေးကွက်သို့ဖြန့်ဖြူးသူ (၁)ဦး၊ ဆန်ကြိတ်စက် (၉)ဦးတို့ ရှိကြ သည်။ ပုဂ္ဂလိကအထည်ချုပ်စက်ရုံတစ်ရုံလည်းကျေးရွာတွင် တည်ရှိသဖြင့် အတန်းပညာ အသင့်အတင့် ရှိပြီး လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံရှိသည့် ရွာသူ/သားတချို့ အလုပ်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင် ကြသည်။ အခြားအိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင် မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်း အလုပ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည်တို့သည် သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာအပ်ချုပ်၊ စက်ပြင်စသော သင်တန်းများသို့ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်မတ်ပဲ၊ ပဲဒီစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့်မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများ အနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

သာယာဝတီမြို့နယ် အနောက်ခြမ်းတွင် ၂၀၁၅ မိုးတွင်းက ရေကြီးရေလွှမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သော်လည်း ဤကျေးရွာမှာ မြေမြင့်သောအပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ ကုန်းတွင်းဒေသ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန့်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့နည်းပါးသည်။ အားပျော့သော မုန့်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တခါတရံ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ အခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ် တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်နှစ် အတိုးနှုန်း ၅ကျပ်တိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော ကျေးရွာငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်း (၁)

ဖွဲ့ထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၀%ဖြင့် ငွေချေးယူနိုင်ကြသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာထဲမှ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၃၆% မှ ၆၀%ဖြင့်ချေးယူနိုင်ကြသည်။ မိတ်ဆွေ၊ ခင်မင်ရင်းနှီးသူများထံမှလည်း သက်သာသော အတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးနိုင်ပြီး ချေးငွေကာလကို အလျော့အတင်း လုပ်နိုင်သည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ပညာရေးကဏ္ဍအတွက် မိဘဆရာအသင်းကို ဖွဲ့စည်း ထားရှိကာ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့မှာမူ လက်ရှိအချိန်တွင် ရန်ပုံငွေတစ်ရပ်ဖြင့် စနစ်တကျ လည်ပတ်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပြီး ကျောင်းကို အချိန်မီပြုပြင် ထိန်းသိမ်းကာ ရန်ပုံငွေကိုလည်း တိုးပွားစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ရွာသားအားလုံးနီးပါးမှာ ရေးတတ် ဖတ်တတ်ကြပြီး မူလတန်းအဆင့် ပြီးဆုံးသူ ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားသည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြဆရာ/မ (၅)ဦးရှိပြီး တပည့်ဆရာ အချိုးသည်မူလတန်းတွင်(၁၇)ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မအင်အားလုံလောက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါမှာ ရေဝပ်ဧရိယာများမှ ခြင်ပေါက်ဖွားမှုများမှ ဖြစ်ပွားပြီး ယခုနှစ်များတွင် ဖြစ်ပွားမှုအနည်းငယ်မြင့်လာပါသည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ခန့်ထားသော်လည်း ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ထားမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာမှ (၁.၆)ကီလိုမီတာသာကွာဝေးသည့် ခရိုင်ဆေးရုံရှိရာ သာယာဝတီမြို့သည် လျှပ်စစ်မီးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည့်အလျောက် အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သော ဆေးများအတွက် ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင်ထားနိုင်သည်။

သောက်ရေအတွက် ရေတွင်း(၄)တွင်း၊ လက်နှိပ်ရေတုံကန်နှင့်မော်တာသုံးရေတုံကန်များ (၁၂၅) ခုတပ်ဆင်သုံးစွဲထားကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ သန့်ရှင်းရေးအပိုင်းမှာ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံးကယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါဖြစ်ပွားမှုများနည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန်လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် သီးသန့်အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်နေရာအခင်းအကျင်းမရှိပါ။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များ တွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့်တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းသီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ရွာတွင်းလမ်းမှာ မိုးရာသီတွင် ရေဝပ်၊ ဗွက်ထတတ်သည်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်က ခင်းခဲ့ပြီး ၅၀၀ ပေ ရှည်ကာ ၈ ပေကျယ်သည်။ ရေလမ်းခရီးအသုံးပြုမှုမရှိပဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၉၇) စီးနှင့် စက်ဘီး(၁၉၁)စီး နှင့် ထွေလာဂျီ (၁၁)စီးတို့ကို အသုံးပြု လျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က သွယ်တန်းထားရှိပြီး အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၀%မှာ လျှပ်စစ်မီး ချိတ်ဆက်အသုံးပြုကြသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုတချို့မှာ သွယ်တန်းရမည့် ဓါတ်မီးတိုင်နှင့် အလှမ်း ဝေးခြင်း၊ ကြိုးနှင့် အခြားပစ္စည်းများဝယ်ယူရန် မတတ်နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် လျှပ်စစ်မီးကို အသုံးမပြုနိုင် ကြသေး ချေ။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကိုဈေးကွက်နှင့်အခြား လူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်း အချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြု နိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက် နိုင်ပြီးကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်နှံ့ပြီး မြေဆီဩဇာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာသည် သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်၊ ရန်ကုန်မြို့နှင့် အခြားများသို့ ကတ္တရာလမ်း၊ ရထား လမ်းတို့ဖြင့် ကူးသန်းသွားလာနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မီတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာတွင် ငယ်ရွယ်သောလုပ်သား အင်အားရှိသည်။ ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပေးခြင်း ဖြင့်လူ့အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေမှာ ယေဘုယျ အားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးရှိကာ ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှု များသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါး ကုသ လိုမှုအတွက်လည်း သာယာဝတီခရိုင်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် ကောင်းသောအဆင့်တွင် ရှိနေကြ သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့်အထူးသဖြင့် ကြက်နှင့် နွားကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်ခဲ့သဖြင့် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများ အတွက်ချက်ပြုတ်ရေး၊ မီးလင်းရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဆင်ပြေစေသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသား များ အတွက်လည်း ညဖက်စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှု ကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း များအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြား သယံဇာတ များမထွက်ရှိပါ။ လယ်ယာမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် လယ်သမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့် အောင် အားစိုက်ရပေမည်။ ထို့အပြင် သုံးဆယ်ရေလှောင်တံမဲ့မှ ထုတ်လွှတ်သော ရေသွင်းမြောင်းကိုလည်း မတိုးချဲ့နိုင်သေးသဖြင့် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာတိုးချဲ့ရန်မဖြစ်နိုင်သေးပါ။ တောင်သူများအတွက် လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်တွင် လိုအပ်သော အလုပ်သမားရှားပါးမှုကြောင့် လုပ်အားခစရိတ်ကြီးမြင့်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ အလုပ်သမားစရိတ် သက်သာစေရန်နှင့် အလုပ်သမားရှားပါးမှုကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် တောင်သူအချို့သည် အထွက်နှုန်းလျော့နည်း နိုင်သော်လည်း တိုက်ရိုက်ကြံ့ပက်စနစ်ဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးလာကြသည်။

ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကိုခံနိုင်သော ဖျက်ပိုးများလည်း မတ်ပဲစိုက်ခင်းများတွင် ကျရောက်တတ်သည်။ တောင်သူ များအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအထောက်အပံ့များ ရရှိရန် လိုအပ်သည်။ ချေးငွေရရှိရာအပိုင်းတွင် ပုံစံ(၇) မရှိသေးသည့်တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေချေးယူခွင့် မရနိုင်ကြပေ။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများ ရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားတတ် သည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း မရှိသလောက်ဖြစ်၍ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန် ရရှိရေး အတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပြီးဒေသတွင်းလည်း အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊တတ် သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့်ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။
- (၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည်စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သောပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ် များ၏လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။
- (၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ကျေးရွာအဆောက်အဦများဖြစ်သော ရွာတွင်းလမ်း၊ လျှပ်စစ်မီး ဆိုင်ရာ များ ကောင်းမွန်လာခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

- (၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများထွန်းကားလာရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများကတဖန် ကျေးရွာတွင်ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။
- (၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသောသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။
- (၃) ကျေးရွာရှိကလေးငယ်များ ဉာဏ်ရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားရေးတို့အတွက် မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ သင်ထောက်ကူပစ္စည်းဖြည့်တင်းရေးတို့အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။ လူငယ်လူရွယ်များ လေ့လာစရာအခွင့်အလမ်းများ ပိုမိုရရှိအောင် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖတ်စရာ စာအုပ်များဖြည့်တင်းထားသည့်စာကြည့်တိုက်၊ ကွန်ပျူတာ အသုံးပြုနိုင်ရေး အစီအမံများ၊ စာကြည့်တိုက်စီမံ ခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ၊ အခြားစာကြည့်တိုက် အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် သွားကြမည်။
- (၄) ကျေးရွာပိုင်အဆောက်အဦများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန်ရွာတွင်းလမ်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ လျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ သွယ်တန်းသုံးစွဲနိုင်ရေး တို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် သွားကြမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်သဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေး နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလ အတိုင်းပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက် ပမာဏ ပါဝင်သည့်နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး၊

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မတ်ပဲ၊ ပဲဒီစိမ်းတို့ကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေးလိုအပ်သည်။ နည်းပညာအသုံးပြုပုံများ အပါအဝင်ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာအသစ် ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက်လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက်များပြားသည့် ချေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါ ယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်း မရှိသေးသဖြင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းက ချေးငွေလိုအပ်သူရွာသားများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များလက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင်ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ ပါ ဝင်မည်ဖြစ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့သည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက် မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကိုဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များ အစည်းများနှင့်အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ဘဏ်စနစ်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းများ					
ချေးငွေ	၁။ ချေးငွေများ ရရှိနိုင်စွမ်းမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊	၈၅	၁	ငွေချေးလိုသူများ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်ရန် အခြေခံချေးငွေစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ချေးငွေလျှောက်လွှာပြုစုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	
ပညာရေး					
	၂။ မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၆၅	၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေနှင့် နည်းပညာအထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်ရန် ပညာရေးဌာနနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	—
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၃။ အိမ်နေရာကွက်သစ်ဖော်ထုတ်ခြင်း	၆၂	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဆပ်ကော်မီတီ သည် လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ဒေသအာဏာပိုင်၊ ကျေးလက် ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
လမ်း	၄။ ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	၅၃	၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဆပ်ကော်မီတီ သည် လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ကျေးလက် ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း	၅။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး	၄၇	၅	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်တွင် ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
မွေးမြူရေး					
	၆။ မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး	၄၃	၆	မွေးကုဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီက ရွေးချယ်	—

ပေးမည်။

စိုက်ပျိုးရေး					
သင်တန်း	၇။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး	၃၈	၇	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ပေးမည့်သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို တောင်သူ လယ်သမားအဖွဲ့က ရွေးချယ်ပေးမည်။	-
ကရိယာ	၈။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာရရှိရေး	၃၆	၈	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ ရရှိသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန၊ ကုမ္ပဏီတို့နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။	-
စီမံအုပ်ချုပ်မှု					
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု	၉။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများခိုင်မာ တောင့်တင်းရေးနှင့်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး	၂၁	၉	လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၏စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းဆောင်ရည် များကို တည်ဆောက်မည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖွဲ့၊ စီးပွားရေး အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ကူညီဆောင်ရွက်မည်။ အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးအတွက် မြို့နယ်နှင့် ပြင်ပအထောက်အပံ့များရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည်။	ကျေးလက် ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၁					
၂။ မူကြိုကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၂					
၃။ အိမ်ခြေနေရာကွက်သစ်ဖော်ထုတ်ခြင်း	၃		—			
၄။ ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	၄	—	—			
၅။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်း များ ရရှိနိုင်ရေး	၅		—		—	
၆။ မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး	၆		—		—	
၇။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်းရရှိရေး	၇		—	—	—	—
၈။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာရရှိရေး	၈		—		—	
၉။ အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းရရှိရေး	၉	—	—			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက် နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက် များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
၁	ချေးငွေရရှိနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ပေးခြင်း			✓		
၂	မူကြိုကျောင်းတည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း			✓		
၃	အိမ်ခြေနေရာကွက်သစ် ဖော်ထုတ်ခြင်း			✓		
၄	ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း			✓		
၅	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်းများ ရရှိနိုင်ရေး			✓		
၆	မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရေး		✓			
၇	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာသင်တန်း ရရှိရေး			✓		
၈	လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာရရှိရေး			✓		
၉	အဖွဲ့အစည်းများစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းရရှိရေး		✓			

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း

အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှု မှာအမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့်သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင်တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေ များအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုပုဂ္ဂိုလ်ပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ ကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်

ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီး တို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက် အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည်၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံစာတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသား မဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသောအခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှာမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်

သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများ မှာ-ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူ များ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများ ထံမှအကြံပြုချက်၊သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁)ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) ကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၅	၇	၁၂	၁.၃%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၂၁	၂၄	၄၅	၄.၈%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၄	၂၉	၅၃	၅.၆%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၄၀	၃၀	၇၀	၇.၄%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၂၉၈	၃၄၉	၆၄၇	၆၈.၆%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၄၇	၆၇	၁၁၄	၁၂.၁%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး

စုစုပေါင်း ၄၃၅ ၅၀၆ ၉၄၁ ၁၀၀.၀%

အိမ်ထောင်စုပေါင်း = ၂၃၅

တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေ = ၄.၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂)လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၃၄	၁၄.၅%		လယ်သမားဦးရေနည်းပြီးမိုးစပါး၊ နွေစပါးအနည်းငယ် နှင့်ဆောင်း သီးနှံအဖြစ် မတ်ပဲ၊ ပဲဒီစိမ်းတို့ကို စိုက်ပျိုးကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီ အလိုက် အလုပ်သမား	၁၁၄	၄၈.၅%		စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကအားဖြင့်ပါဝင်ဆောင်ရွက် ကြပြီး စိုက်ပျိုးရိတ်သိမ်း ကာလ အလွန်တွင် ကျပ်ပန်း အလုပ်များမှ ဝင်ငွေရှာဖွေကြ သည်။
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	မိသားစုဝင်အချို့က စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းခွင်များတွင်တတ်နိုင် သည့်ဘက်က ပါဝင်ကူညီဆောင် ရွက်တတ်ကြပြီး ဤ အချက် အလက်နှင့်ပါတ်သက်ပြီး ကိန်း

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
					ဂဏန်းစာရင်း မကောက်ယူခဲ့ပါ။
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂	၀.၉%		အသားစားကြက်ခြံ ၁ ဦး၊ ဥစား ကြက်ခြံ ၁ ဦး မွေးမြူပြီး နည်း ပညာပိုင်းပံ့ပိုးမှုများလိုအပ်သည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပုန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၃	ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပုန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• လုပ်သား (အငှား၊ ဝန်ထမ်း)	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၀	၄.၃%	—	မုန့်ခြောက်လုပ်ငန်း ၁ ဦး၊ ဆန် ကြိတ်စက် ၉ ဦး ဖြစ်သည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပုန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• နေစားလုပ်သား	—	—	—	
၆	လျှပ်စစ်၊ သဘာဝဓါတ်ငွေ့ နှင့် ရေနံတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပုန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၇	ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၄	၁.၇%		လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်းများ ဖြင့် ဝင်ငွေရှာကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပုန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		စု	%		
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	—	—	—	
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	၄	၁.၇%		လက်လီဆိုင် ၂ ဆိုင်၊ အရောင်း အဝယ် ၂ ဦး၊
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—		
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	၂၂	၉.၄%		ယာဉ်မောင်း ၄ ဦး၊ ဆိုက်ကားနင်း ၁၈ ဦးရှိကြသည်။
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—		
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		စု	%		
၁၅	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့်ဆေးကင်းလုံခြုံရေး)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၇	၃.၀%		ထွေအုပ်ဌာန ၀၈၀၀၀ ဦး၊ သစ်တောဌာန ၁ ဦး၊ စိုက်ခင်း ၁ ဦး၊ ပန်းကန်စက်ရုံ ၃ ဦး
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
၁၆	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
	ပညာရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၇	၃.၀%	—	ကျောင်းဆရာမ ၇ ဦး
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
၁၇	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
	ကျန်းမာရေး				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
၁၈	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	—	—	—	
၁၉	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	—	—	—	
	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇	၃.၀%		ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်ကျေးရွာပြင်ပအခြား ဒေသတို့သို့ သွား ရောက်လုပ်ကိုင် ကြသည်။
၂၀	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	—	—	—	
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂၄	၁၀.၂%	—	ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကအထည်ချုပ်စက်ရုံ တစ်ရုံရှိပြီး ကျေးရွာမှ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင် နေသော အလုပ်သမားများ ဖြစ်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်		တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
		စု	%		
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား	-	-	-	
	စုစုပေါင်း	၂၃၅	၁၀၀%		

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၃) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

(၁.၃.၁) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား(၃)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၆၉	သင့်	ရနိုင်	သုံးဆယ်ရေလှောင်တံမံမှ ဧက (၄၅)ခန့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။
ယာမြေ	-	-	-	-
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	-	-	-	-
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-	-	-	-
စားကျက်မြေ	-	-	-	-
ပလပ်မြေ	-	-	-	-
သစ်တောမြေ	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၃၆၉	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) စသည့်	သင့်	သင့်

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမှီ)

အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	-	-
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေး ဘက်ဝင်အပင်များ)	မြင်းခွာရွက် ၊ ဗီးဇပ်၊ ထိကရုန်း၊	လွယ်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၂၅ ဧက အထက်	၈ ဧကမှ ၂၄ ဧက	၈ ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊ နှစ်ထပ်၊ သစ်သားခင်း၊သစ်သားကာ၊ သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ သစ်သားကာ၊ သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ ဝါးထရံကာ၊ သွပ်မိုး(သို့) သက်ကယ်မိုး	ကြမ်းခင်း၊ ဝါးထရံကာ၊ သက်ကယ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊လက်တွန်းထွန် စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ ခိုင်းကျွဲ ခိုင်းနွား	လက်တွန်း ထွန် စက်၊ ရေစုပ်စက်၊နွားလှည်း	ခိုင်းနွား၊ နွားလှည်း	မပိုင်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	-	-	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ	အရောင်းအဝယ်၊ ဈေးရောင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊	ဈေးရောင်း၊ ပွဲစား၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ စက်ရုံအလုပ်သမား၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း၊	ကျပန်းအလုပ်၊ စက်ရုံနေ့စားလုပ်သား၊	ကျပန်းအလုပ်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ရေခဲသေတ္တာ၊ ဆိုလာ၊ ဖုန်း၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင် ကယ်၊ ရွှေထည်၊ အပ်ချုပ်စက်၊ စလောင်း၊ ကား၊	ဆိုလာ၊ ဖုန်း၊တီဗီ၊ မော်တော် ဆိုင် ကယ်၊ ဆိုက္ကား၊ အပ်ချုပ်စက်၊ စလောင်း၊	စက်ဘီး၊ တီဗီ၊ ဖုန်း၊ ဆိုက္ကား၊	စက်ဘီး
စုစုပေါင်း (၂၃၅)	၇ ၃.၀%	၉၁ ၃၈.၇%	၁၂၇ ၅၄%	၁၀ ၄.၃%

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀%ဖြစ်သော ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စု(၃၅)စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စု (၃)အိမ်ထောင်စုတို့ကို တွေ့ဆုံဆန်းစစ်မှုအရ ၂.၆%ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု ၁ စု သည် သူတပါးထံမှ လစဉ်ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန် စားသောက်နိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အောက်ပါ ဇယားတွင်လည်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ ငွေချေးယူရသည့် အချိန်ကာလအလိုက် အနေအထားကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	%	ဖြေရှင်းကျော်လွှားပုံ
၃ လအောက်	၃	၇.၉%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းပြီး ငွေရယူကာ ရိက္ခာဝယ်ယူရသည်။
၃ လမှ ၅ လ	၂၄	၆၃.၂%	လုပ်အားကြိုတင်ရောင်းပြီး ငွေရယူကာ ရိက္ခာဝယ်ယူရသည်။
၆ လမှ ၁၂ လ	၁၀	၂၆.၃%	ရိက္ခာဝယ်ယူရန် ငွေချေးငှားရတတ်သော်လည်း မွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန်ရောင်းချပြီး(သို့)လုပ်အားဖြင့် ဝင်ငွေရလျှင်ရချင်း ငွေပြန် ဆပ်ကြသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၂	၇	၉
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	၂	-
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်				
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၄	
အမျိုးသားဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၂	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		၃	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	တချို့ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများသည် လုပ်အားကို ကြိုတင်ရောင်းရပြီး စားနပ် ရိက္ခာမလုံလောက်မှုရှိတတ်သည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေး...)	လတ်	လယ်ယာမြေထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်ပဲ အကန့်အသတ်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေး တိုးချဲ့ရရှိရန်လည်း အကန့်အသတ် ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ယခုနှစ်တွင် မြို့နယ်၏အနိမ့်ပိုင်းများတွင် ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုများရှိ ခဲ့သော်လည်း ဤရွာတွင် ရေကြီးမှုဒဏ်ကို မခံစားခဲ့ရ။ ရွာတည်ရှိမှုနှင့် နေရာထိုင်ခင်းအနေအထားအရရေကြီး နစ်မြုပ်ဒဏ်ခံရသော အခြားရွာများအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးစခန့်ဖွင့်ပေးနိုင်ခဲ့ သောရွာဖြစ်ပါသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	တချို့နှစ်များတွင် မိုးဦး၊ မိုးနှောင်း ကာလများတွင် ဖြစ်တတ်သည်။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ကာမုန်တိုင်းတိုက်ခတ် ခံရမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြီးမားသောထိခိုက်ခံစားရမှုမရှိသေးပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	မြေတိုက်စားမှုမရှိ။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	ချက်ပြုတ်ရေးအတွက် ထင်းမီးသွေးများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် သစ်များကို ဒေသအနီးတဝိုက်တွင် လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်များကလောက် အလွယ်တကူမရရှိနိုင်တော့ပါ။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၁၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ	လတ်	ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု မြင့်တက်လာသည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	ရပ်သူရွာသားများသည် တီဘီရောဂါရပ်ဆိုင်းရာအသိအမြင်များ ကြွယ်ဝလာကြကာကျန်းမာရေး အလေ့အကျင့်ကောင်းများကိုမွေးမြူတတ်မှု မြင့်မားလာပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးလာသည်။

၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါရပ်ဆိုင်းရာ ဗဟုသုတများ ကြွယ်ဝလာကြကာဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	-
၁၆	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်အလုပ် သွားလုပ်ကြသူများအနေဖြင့် အနိုင်ကျင့်ခံရမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၇	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည် အဝေးပြေးလမ်းပေါ်တည်ရှိ၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။
၁၈	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား: (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	လူငယ်လူရွယ်များသည် နေရပ်မှ ထွက်ခွါပြီးတစ်နယ်တစ်ကျေးသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြကာ အရက်စွဲမှုတို့ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်ပုံမှန်မရရှိကြခြင်းကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ကြုံရတတ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	သဘာဝဘေးဒဏ်၊ ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု၊ တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုတို့ကြုံတွေ့ရပါက ဝမ်းစာမဖူလုံမှုရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသ	-	
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	
၆	မတော်မဆူဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	လတ်	ကျေးရွာသည် အဝေးပြေးကား လမ်း ပေါ်တည်ရှိပြီး ယာဉ်မတော်တဆမှု ဖြစ်တတ်ပါသည်။ အာဏာပိုင်များက မတော်တဆမှု လျော့ကျရေးအတွက် ပညာပေးခြင်း၊ သတိပေးဆိုင်းဘုတ်များ စိုက်ထူခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက် သင့်သည်။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	ထိခိုက်အန္တရာယ် နည်းပါသည်။

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	—	မရှိ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပ်စား	လတ်	အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်းကြောင့် ဝမ်းစာ မဖူလုံမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	—	မရှိ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဒေသ	—	မရှိ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	—	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	—	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	—	မရှိ။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	—	မရှိ။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	အမြဲတမ်းအလုပ်ပုံမှန်မရနိုင်၍ ဝမ်းစာ မဖူလုံမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၈	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်အလုပ်သွားလုပ်ကြသူ များ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၉	ကားသမား	—	မရှိ။
၂၀	အခြား	—	မရှိ။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၂။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်	စွမ်းဆောင်
		စား (၁/၂/၃)	ကျား	မ	ပေါင်း		ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	နိုင်ငံမှု (၆/၇/၈)
၁	စေတနာ နှာရေး ကူညီမှုအသင်း	၂	၉၀	၄၅	၁၃၅	နှာရေးနှင့် အခြား လူမှုရေး	၄	၇

၂	ကျောင်းဂေါပက	၃	၆	-	၆	ဘာသာရေး	၄	၇
၃	အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့	၂	-	၇	၇	အမျိုးသမီးအခွင့် အရေး	၅	၈
၄	မိခင်နှင့်ကလေး စောင့် ရှောက်ရေးအသင်း	၂	-	၈	၈	မိခင်နှင့်ကလေး စောင့် ရှောက်ရေး	၅	၈
၅	ကျောင်းကော်မီတီ	၂	၁၈	-	၁၈	ကျောင်းအဆော က်အဦးထိန်းသိမ်း ပြုပြင်ရေး	၄	၆
၆	အရန်မီးသတ်တပ် ဖွဲ့	၂	၂၀	-	၂၀	မီးအန္တရာယ် ကာ ကွယ်တားဆီးရေး	၄	၇
၇	မြန်မာငွေရေး ကြေးရေးအဖွဲ့	၁	၃၂	၈၈	၁၂၀	အသေးစားချေးငွေ	၅	၇
၈	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၂	၇	-	၇	ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးနာယက	၄	၇

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အ
လက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့
- (၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

- (၆) ကောင်း
- (၇) သင့်
- (၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီလီမိတက်	၇	မြို့နယ်အဆင့်အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအခြေအနေ၊

(၂.၂.၁) စိုက်ပျိုးရေး - သီးနှံ

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၀၁	၈၅.၅%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ ဟတ် တာထိ)	-	-	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၇	၃%	တောင်သူငယ်
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၂၀	၈.၅%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၇	၃%	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၂၃၅	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက် ။ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်သူ(၃၄)ဦးသာရှိပြီး မြေယာမဲ့ဦးရေမှာ (၂၀၁) ဦးရှိသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၈၅% ဖြစ်၍ မြင့်မားသောအတိုင်းအတာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအိမ်ထောင်စုများ၏ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း

လုပ်ငန်းများမှဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေးမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	အစိုးရ	၄၅ ဧက	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-
၄	ဆည်မြောင်း	-	-	-
၅	အဝီစိတွင်း	-	-	-
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	-	-	-
၇	စီမံခန့်ခွဲရေး	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ဧကလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
မိုးစပါး	၃၆၉	တင်း	၄၀	၁၀၀	၇၀	ဇွန်၊ ဇူလိုင်	လတ်	လတ်	
နွေစပါး	၄၅	တင်း	၇၀	၁၂၀	၉၅	နိုဝင်ဘာ-မတ်	လတ်	မြင့်	သီးထပ်
မတ်ပဲ	၃၀၉	တင်း	၂	၁၅	၈.၅	နိုဝင်ဘာ-မတ်	လတ်	လတ်	သီးထပ်
ပဲဒီစိမ်း	၁၅	တင်း	၉	၁၂	၁၀.၅	နိုဝင်ဘာ-မတ်	လတ်	လတ်	သီးထပ်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ နွေစပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် အထွက်နှုန်းကောင်းကြသဖြင့် အကျိုးအမြတ်များတတ်သည်။ မတ်ပဲနှင့် ပဲဒီစိုက်ပျိုးရာတွင် အကျိုးအမြတ် အသင့်အတင့် မြင့်မားသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၁	-	အခြားတောင်သူများလည်း ငှားရမ်းထွန်ယက် နိုင်သည်။
ရိတ်သိမ်းစက်	-	-	-
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၅	-	တစ်ဧကလျှင် ၁ လွှာထွန်ယက်မှုအတွက် ၁၂၀၀၀/-

ကျပ်၊ အပြီးအစီးထွန်ယက်မှုအတွက် ၃၀၀၀၀/- ကျပ်
ပေးပြီး ငှားရမ်းနိုင်သည်။

ရိတ်ခြွေစက်	-	-	
ရေစုပ်စက်	၅	-	ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန် အသုံးပြုကြပါသည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်	-	-	-
မျိုးစေ့ချစက်	-	-	-
မြက်ရိတ်စက်	-	-	မတ်ပဲမစိုက်ပျိုးမီ မြက်များကို ခုတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းရန် သုံးစွဲကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အ
လက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများတွင် လက်တွန်းထွန်စက်မှာ ကာလပေါက်ဈေး ကျပ်သိန်းနှစ်ဆယ်ခန့်
ရှိပြီးငှားရမ်းသုံးစွဲသူများအနေဖြင့် တစ်ဧကလျှင် ငှားရမ်းခအများဆုံး (၃၀,၀၀၀)ကျပ်သာ ပေးရသဖြင့် ဈေးနှုန်း
သင့်မြတ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊ဩဇာ)	မရှိ	စိုက်ပျိုးမြေကောင်းမွန်သော်လည်း ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မြေအလုံလောက်မရှိ။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ဧက (၄၅)ကို သုံးဆယ်ရေလှောင်တံမမှ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	-	
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	တချို့တောင်သူများမှာ လက်တွန်းထွန်စက် ငှားရမ်းခကို အကြွေးထားပြီး စပါးပေါ်ချိန်တွင် ပြန်ပေးနိုင်သည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	သာယာဝတီနှင့် သုံးဆယ်မြို့များရှိ ဆိုင်များတွင် စိုက်ပျိုး ရေးသွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိ နိုင်သည်။ တချို့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း ဖြန့်ဖြူးရေး ကုမ္ပဏီများ က သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ် နှင့် ရွာကြီးများရှိ ဈေးဆိုင်များ တွင် ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချ ကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။ တချို့ကုမ္ပဏီများလည်း မိမိတို့၏ ဖောက်သည်များအတွက် ဝန်ဆောင်ပေးမှုရှိတတ်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	တောင်သူများသည် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ပွဲစားများထံတွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အ
လက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာထပ်မံတိုးချဲ့ရန် အခြေအနေမပေးတော့ပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးငွေလိုသလောက် မရနိုင်ကြပါ။ တောင်သူအချို့သည် စိုက်ပျိုးမှုငွေချေး ရာတွင် ပုံစံ(၇)မပြည့် စုံသည့် ကိစ္စကြုံရတတ်ကာ ငွေချေးမရဖြစ်တတ်သည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကိုမူ ဈေးကွက်တွင် အလွယ်တကူရနိုင်သည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးပြတ်လပ်မှုကို လယ်သမားများရင်ဆိုင် ရတတ်သည်။ အလုပ်သမားခကြီးမြင့်မှုကြောင့် ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်မြင့်တက်သည်။ တချို့တောင် သူများမှာ ပျိုးစိုက်ခြင်း အစား တိုက်ရိုက်ကြဲပက်စနစ် အသုံးပြုကာအလုပ်သမားရှားပါး မှုနှင့် စရိတ် ကြီးမြင့်မှုကို ကျော်လွှားရန် ဖြေရှင်းကြသည်။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	မိုးရွာသွန်းခြင်းမညီမျှမှုကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	မရှိ	ဈေးကွက်တွင် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သော်လည်း တောင်သူများမှာ အရင်းအနှီးမလုံ လောက်မှုကြောင့် အချိန်မီ အသုံးမပြုနိုင်မှု ရှိတတ်သည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	လွန်ခဲ့သောနှစ်က မတ်ပဲစိုက်တောင်သူများ ဖျက်ပိုးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီ များမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သော်လည်း မလုံလောက်ပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမီသည်။
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသုံး စက်ပစ္စည်းများကို အစိုးရ(သို့) ပုဂ္ဂလိက ကုမ္ပဏီများက တောင်သူများအတွက် သက်သာသော နှုန်းထားဖြင့် ငှားရမ်းနိုင်ရေး စီစဉ်ချမှတ်သင့်သည်။
အခြား(၁)	-	

ရည်ညွှန်း: ... ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အ
လက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂၀	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေမရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဘေးထွက်ပစ္စည်းများနှင့် မြေလွတ်များတွင် ပေါက်

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
		ရောက်နေသော မြက်များကို နွားစာရိက္ခာများအဖြစ် အသုံးပြုရရှိနိုင်သည်။
မြင်း	-	
ကျွဲ	-	
မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	၃	တနိုင်တပိုင်မွေးမြူကြခြင်းဖြစ်သည်။
သိုး	-	
ဝက်	၃၇	ဒေသဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ မြို့နှင့်နီးပြီး ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားရှိသည်။
ကြက်	၆၉	တစ်ရွာလုံး၏ ၃၀%ခန့် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူထားကြပြီး ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။ အသားစားကြက်နှင့် ဥစားကြက်ကို မွေးမြူရာတွင် နည်းပညာပိုင်းနှင့် ထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းသေးသည်။
ဘဲ	၁၈	တနိုင်တပိုင်မွေးမြူထားကြခြင်းဖြစ်သည်။
အခြား	-	-
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	-	-
ပုဇွန်ကန်	-	-
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	မရှိပါ။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေမရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ ဘေးထွက်ပစ္စည်းများနှင့် ပေါက်ရောက်နေသော မြက်များမှ နွားစာရိက္ခာများ ရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက်ရေကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ကြသည်။ အသားစားကြက် မွေးလိုသူများအတွက် စီပီကုမ္ပဏီနှင့် အလွယ်တကူချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစုဈေးကွက်	သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ဆိုင်များတွင် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးကုဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်နိုင်မှု အားနည်းသည်။

ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	သာယာဝတီ၊ သုံးဆယ်ရှိ ဆိုင်များတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	
အခြား(၃)	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အရင်းအနှီးများကို သက်သာသောအတိုးနှုန်းဖြင့် အလွယ်တကူချေးယူနိုင်သောနေရာရှားပါးသည်။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်လည်လိမ်ရောဂါဖြစ်ပွားတတ်ပြီး ထိန်းချုပ်ရ ခက်ခဲ သည်။ တချို့ဝက်ရောဂါများကလည်း ဝက်မွေးမြူရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်းအရေးပါမှုကို ကျေးရွာသားများ ပိုမိုသိရှိဆောင်ရွက်လာခြင်းဖြင့်ရောဂါထိန်းချုပ်ရန်လွယ်ကူလာစေနိုင်မည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	—
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	—
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	—
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ကျေးရွာသားများအတွက် မွေးမြူရေးအသိပညာပေးမှုများ မကြာခဏရရှိနိုင်ပါက မွေးမြူသူများအတွက် အကျိုးပြုနိုင် ပါမည်။ ယင်းကိုမွေးကုဦးစီးဌာနမှကျေးရွာသို့မကြာခဏလာရောက်ပညာပေးခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမည်။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် လိုင်စင်လက်လှမ်းမီမှု	—
မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲခန်းမရှိခြင်း	မြို့နယ်တွင် သံသယဖြစ်ဖွယ် တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားပါက ကြိုတင်စစ်ဆေးဖော်ထုတ်ရန်ဓါတ်ခွဲခန်းမရှိသဖြင့်တင်ကြိုလက်ဦးမှုရယူရန် ခက်ခဲတတ်သည်။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	—			—
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁၀		—	မုန့်ခြောက်လုပ်ငန်း ၁ ဦး၊ ဆန်ကြိတ်စက် ၉ ဦး တို့ဖြစ်ပြီး ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရာဒေသဖြစ်၍ ရပ်တည်နိုင်မှုလတ်မှ မြင့် အဆင့်တွင်ရှိကြသည်။
၃	လျှပ်စစ်၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့နှင့်ရေပေး ဝေရေ	—			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၄			လက်သမားအလုပ် ဖြစ်ပြီး ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ အသင့်အတင့် များပြားလာကာ မိသားစုရပ် တည်နိုင်မှုနိမ့်မှ အလယ် အလတ်ကြား တွင် ရှိကြသည်။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	—			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၄			လက်လီဆိုင်နှင့် အခြားအရောင်းအဝယ်ဖြစ်ပြီး မိသားစုရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်မှ လတ်ကြားအဆင့်တွင် ရှိကြသည်။
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၂၂			ဆိုက္ကားနင်း ၁၈ ဦး၊ ယာဉ်မောင်းသူ ၄ ဦး၊ တို့ဖြစ်ပြီး ဆိုက္ကားနင်းသူ များမှာ ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်သည်။

၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	—	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်း များ	—	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	၇	ထွေအုပ်၊ သစ်တော၊ စိုက်ဘဏ်နှင့် ပန်းကန်စက် တို့မှ ဝန်ထမ်းများဖြစ်ပြီး ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှလတ် ကြားတွင် ရှိကြ သည်။
၁၃	ပညာရေး	၇	ကျောင်းဆရာမဖြစ်ပြီး ရပ် တည်နိုင်မှုနိမ့်မှ အလယ် အ လတ်ကြားတွင် ရှိကြသည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး		
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ		
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှ အပ)	၃	ဒီဗီဒီခွေငှါး ၂ ဦးနှင့် အသံချဲ့ စက်ငှါး ၁ ဦးတို့ ဖြစ်ပြီး ရပ် တည်နိုင်မှုနိမ့်မှအလယ်အ လတ် ကြားတွင်ရှိကြသည်။
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီ များတွင် လုပ်ကိုင်သူ များ စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	—	၅၇

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အ
လက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂-၃-၃-၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်း၊ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ
များ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်နိုင်သူအရေအတွက် အများ	ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိကအထည်ချုပ်စက်ရုံတစ်ရုံရှိပြီး အခြားအိမ်တွင်းမှု ထုတ် ကုန်လုပ်ငန်းများမရှိပါ။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကုန်ကြမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ဗဟုသုတအား နည်းခြင်းတို့ကြောင့် ရွာသားများ အထိအတွေ့နည်းသည်။
လက်လီ၊လက်ကားအရောင်းအဝယ်များ လုပ်နိုင်သည်။	ချေးငွေရရှိရေးမှာ အကန့်အသတ်ရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများအတွက် လုပ်ငန်း စတင်ရန်(သို့)တိုးချဲ့ရန် အခက် အခဲရှိသည်။
မြို့နယ်အဆင့်တွင်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင် တန်းများပေးနိုင်သည့် ဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်	ရွာသားများသည်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့နည်း ကြသည်။ တချို့မှာလုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရေး အဆင့်အတန်း မပြည့်စုံကြ

မူ ပေးသူများရှိနိုင်သည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုး၊ ပန်းထိုး၊ ဆံသ၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ စက်ပြင်အစရှိသည်များမှာ သင့်တော်သော သက် မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	သာယာဝတီသို့ ၁.၅ ကီလိုမီတာ	ရန်ကုန်သို့ ၁၂၈ ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ ထွေလာဂျီတိုသုံးနိုင်ပြီး ကားလမ်းကောင်းသည်။	ကား၊ ရထားတို့သုံးနိုင်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လုံခြုံသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင် ပေးနိုင်မှု	သာယာဝတီတွင် ပစ္စည်းအမယ်စုံစွာ ရနိုင်သည်။	ပစ္စည်း အမယ် များပြားစုံလင်စွာ ရနိုင်သည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ဈေးအဆောက်အအုံမှာ ကောင်းမွန်သော်လည်းဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်သည်။	အဆောက်အအုံများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ကောင်းမွန်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၃.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံ ပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ဈေးငွေ ရရန် အခက် အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	စိုက်ပျိုးစရိတ်	၆ လ	တစ်နှစ် ၅ ကျပ်တိုး	မလိုအပ်၊	ပုံစံ(၇)တင်ပြနိုင်ရန်လိုအပ်သည်။
မြန်မာ့ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီ	ဈေးငွေ	၁၀ လ	တစ်နှစ် ၃၀ ကျပ်တိုး	—	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိသည်။
ငွေတိုးဈေးသူ	ဈေးငွေ	၆ လမှ ၉ လ	တစ်နှစ် ၆၀ မှ ၁၂၀ ကျပ်တိုး	လိုအပ်၊	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိသည်။
မိတ်ဆွေ၊ဆွေမျိုး	ဈေးငွေ	ကာလ အတိုးအလျော့လုပ်နိုင်	တစ်နှစ်၁၀မှ ၁၅ ကျပ်တိုး	မလို	အမြဲတန်းမရနိုင်

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ တောင်သူများအနေဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာငွေချေးယူနိုင်ကြသည်။

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်း အမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	အလယ်အလတ်	မတ်ပိုးတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှု မြင့်မားသည်။ ဓါတ်မြေသြဇာသုံးစွဲမှုလည်း မြင့်မားကာမြေဆီလွှာကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	အလယ်အလတ်	တောင်သူများ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးသုံးစွဲမှုမြင့်မားပြီး ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်ကို အသုံးချမှု အားနည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	-	-
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	အလယ်အလတ်	ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်ခြင်းများရှိနေသည်။ အသိပညာပေးခြင်းများ၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများ ထားရှိဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများ လိုအပ်ချက် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	သာယာဝတီမြို့နယ်၏ မြေနှိမ့်ပိုင်းရွာများတွင် ရေလွှမ်းမိုးစဉ်က ဤကျေးရွာမှာကင်းလွတ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မီးဘေး	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
cလျှင်	နည်း	ဖြစ်ခဲ့သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	တစ်ချို့နှစ်များတွင် ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
အအေးလှိုင်း	-		
ပဋိပက္ခ	-		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီအလိုက် ကြက်၊ ဝက်၊ နွား	မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်

		ရောဂါ ဘယကျရောက်မှုရှိတတ်သည်။	မှုများရှိသည်။ မွေးမြူသူများ အဖို့ကူးစက် ရောဂါထိန်းချုပ်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်တင်ရန် လိုအပ်သည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီတုတ်ကွေး၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ဖြစ်တတ်သည်။	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ အကြောင်း ပညာပေးမှုများ အခါအားလျော်စွာရှိတတ်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက်၊ ကျောင်းနေ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၂	၁	၃	၀.၄%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၂	-	၂	၀.၂%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံး သူများ	၂၄၁	၂၆၃	၅၀၄	၆၀.၆%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၁၀၆	၁၃၁	၂၃၇	၂၈.၅%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူများ	၁၈	၁၃	၃၁	၃.၇%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၁၆	၃၈	၅၄	၆.၅%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၃၈၅	၄၄၆	၈၃၁	၁၀၀%

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၄၅	၅၂	၉၇	၁၈.၃%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၂	၁၃	၃၅	၅.၀%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၅	၆	၁၁	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊သူ	၅	၁၀	၁၅	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မူလတန်းကျောင်းသားများတွင် စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ ရာခိုင်နှုန်းသည် ၁၀၀% အထက် ဖြစ်နေသည်မှာ ကျေးရွာမှ ၉ နှစ် ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများမူလတန်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနေရ ခဲ့ဖြစ်သည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊ စက်ဘီး
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	(၁၂၀ x ၃၀ x ၁၂)ပေ
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း
	၁ ၅ ၆

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျောင်းအဆောက်အဦးမှာ အဝေးပြေးကားလမ်းဘေးတည်ရှိပြီး ကောင်းမွန်ကျယ်ဝန်းသည်။ ကျောင်းခြံဝင်းမှာလည်း ကျယ်ဝန်းပြီး တချို့အပင်များစိုက်ပျိုးထားကာ စိမ်းလန်းစိုပြေမှုရှိသည်။ ကျောင်းဝင်းအတွင်းမြေအောက်ရေထုတ်ယူနိုင်သည့် အဝီစိတွင်းတူးဖော်ထားရှိခြင်းဖြင့်ရေကို အလွယ်တကူသုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	မူလတန်းကျောင်းအတွက် ဆရာ/မ (၆)ဦး ခန့်အပ်ပေးထားပြီး လုပ်ငန်းခွင်တွင် တက်ရောက်နေကြကာ ဆရာ/မအင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။
တပည့်- ဆရာ အချိုး	ကျောင်းတွင်တပည့်- ဆရာအချိုး ၁၇ ဖြစ်သဖြင့်ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မနှစ်ကကျောင်းထွက်သောကျောင်းသားမရှိသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ သုညဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ကာလက မူလတန်းကျောင်းသားများ အတွက် ဗလာစာအုပ်နှင့်ကျောင်းသုံးပုံနှိပ်စာအုပ်များကို အခမဲ့ ဖြန့်ဖြူးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှ ကျောင်းသားများကို ပံ့ပိုးသည့် အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းသည်တက်ကြွမှုရှိပြီး ဆရာ/မနှင့် ကျောင်းသားများအကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုမြှင့်တင်ပေးပါက ကျေးရွာပညာရေးရလဒ်များယခုထက်ပိုကောင်းလာနိုင်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) ကျေးရွာ၏အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁။ သွေးလွန်တုတ်ကွေး	၂။	၃။	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာ အဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သော အသုံး အဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာ ရေးဌာနခွဲ	အဆောက်အဦးမရှိ -	-	ဆရာဝန်....ဦး သူနာပြု.... ဦး... သားဖွားဆရာမ....၁. .. ကျန်းမာ ရေးလုပ်သား ✓ ဆရာဝန်/ကျန်းမာရေး	မလုံလောက်ပါ။	သားဖွားဆရာမ ခန့်ထားသော် လည်းအ ဆောက်အဦ မရှိသေးပါ
ခရိုင်ဆေးရုံ	၁.၆ ကီလိုမီတာ	ကုတင် ၁၀၀ ဆန့်	မှူး... ✓ သူနာပြု.... ✓ သားဖွားဆရာမ... ကျန်းမာရေးလုပ်သား	လုံလောက်မှု ရှိသည်။	သာယာဝတီ
ဆေးဆိုင်	၁.၆ ကီလိုမီတာ	လုံလောက်မှု ရှိသည်။	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ် အအေးခန်းစနစ်	လျှပ်စစ်မီးရရှိသ ဖြင့် အအေးခန်း ဖြင့်ဆေးကိုသို လှောင်ထားနိုင် သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု နေ့ မိုး ဆောင်း	အခြား
ရေတွင်း	၄	ကောင်း၊	✓ ✓ ✓	

ခါတ်ခွဲမစမ်းရသေး

တုံကင်	၁၂၅					
အဝီစိတွင်း၊ (လက်နှိပ်တုံကင်)	—					
စက်တွင်း (မော်တာသုံး)	—					
ကန်	၂	ကောင်း၊	✓	✓	✓	ကန်ရေအသုံးပြုသူနည်းပါးသည်။
		ပုံမှန်မစမ်းရသေး				
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စီမံခန့်ခွဲရေးသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၃၅	ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်းပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြသည်။ ၁၀၀% ပြည့် ယင်လုံအိမ်သာကို အသုံးပြုကြသည်။ ထို့ကြောင့်ရေကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားသောဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးပါသည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတားအမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတလုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	မကောင်း	၂၀၀၀	—	✓	ပေ ၅၀၀ X ၈ ပေ အရှည်ရှိ။
ချဉ်းကပ်လမ်း	—	—	—	—	—	

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	အသုံးပြုနိုင်သည့်တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	—	—	—	—	—

တံတား	-	-	-	-	-
ကြိုးတံတား	-	-	-	-	-
ရေပြန်	-	-	-	-	-

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း/မြစ်ချောင်း	-	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-	-	-	-
၁ - လှေ၊သမ္ဗန်	၂ - မော်တော်	၃ - သင်္ဘော		

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	ထရက်ကား	အိမ်စီးကား	ထွေလာ	စက်ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ဘတ်စ် ကား	လှေ
အရေအတွက်	-	-	၁၁	၁၉၁	၉၇	-	-	၃

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၀) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိမရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၁၄၁	ကောင်း	
ဆိုလာစနစ်	၁	ကောင်း	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၀		-
ဘတ္တရီအိုး			

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၈) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၈၀	၂၆	၁၂၂	—	—	စလောင်း - ၂၀

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်ဖုန်းလိုင်းလည်းကောင်း၊ မွန်စွာအသုံးပြုနိုင်ပြီး အင်တာနက်လိုင်းလည်း အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။

(၂.၉) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား(၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ပြဇာတ်ရုံ၊ ပန်းခြံတို့မရှိပါ။ သို့သော် တီဗီ၊ ဗီဒီယိုများကို အိမ်များတွင်၎င်း၊ မြို့ပေါ်ရှိ လဘက်ရည် ဆိုင်များတွင် ၎င်း အလွယ်တကူ ကြည့်ရှု အနားယူနိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင်း လူမှုရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော မင်္ဂလာဆောင်၊ အလှူပွဲလမ်းသဘင်၊ နာရေး စသောလူမှုရေး ကိစ္စများတွင်လူငယ်လူရွယ်များတက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးကြ ပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ရိုးရာအကများဖြင့် ဖြေဖျော်ပေးလေ့ရှိကြပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာအားကစားကွင်း၊ အားကစား ပြိုင်ပွဲ၊ စသည်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဟု သတ်သတ်မှတ်မှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးမရှိသေးပါ။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရာသီအလိုက်ပွဲတော်များတွင် ရိုးရာအကများဖြင့် ဖြေဖျော်ပေးလေ့ရှိကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင်စာကြည့်တိုက် အဆောက်အအုံ တစ်ခုရှိသော်လည်း စာအုပ်များမရှိသဖြင့် လည်ပတ်ခြင်းမရှိပါ။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား(၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းများအားအသုံးပြုနိုင်သည်။ အင်တာနက်ကိုလည်းအသုံးပြုနိုင်ကြကာသတင်း

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အချက်အလက်များ ရရှိဖလှယ်ရေးအတွက် လွယ်ကူပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းများအား အလှမ်းမှီသော်လည်း ရွာသားများ အနေဖြင့် အာမခံထားရှိမှုများ မရှိကြပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် ကြိုတင် သတိ ပေးစနစ်နှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီဖွဲ့ စည်းထားရှိမှု၊ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုများ အားနည်းသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ရဲစခန်းနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

(၂.၁၃.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား(၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ဓိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	၂	၂	၂	၂

ရည်ညွှန်း: .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၆ ရက်၊ ၈ လ၊ ၂၀၁၅ နှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာသည်အဝေးပြေးကားလမ်းဘေးတည်ရှိသဖြင့် ယာဉ်တိုက်မှုမကြာခဏဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။
ရွာပြင်ပမှာလာရောက်ပြီး စက်ဘီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဗိုယူမှုများဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မြို့နယ်ရဲစခန်းများတွင်
တိုင်ချက်ဖွင့်ကြသော်လည်း ပြန်လည်ရရှိမှုမှာ နည်းပါးပါသည်။

Note: ၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမန်

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	• မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး မြေပြန့်ဖြစ်သည်။ တောင်သူများအတွက်စိုက်ခင်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကိုလွယ်လင့်တကူသယ်ယူနိုင်သည်။ • မိုးရွာသွန်းမှုလည်း အသင့်အတင့်ကောင်းပြီး စပါးနှင့် အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရန်အတွက် သာမန်အားဖြင့် သင့်လျော်သည်။ • သုံးဆယ်ရေလျှောက်တစ်မီတာမှ စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် ဧက(၄၅)ဝန်းကျင်ကို ရေသွင်းကာ စပါးစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	• ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်ပြည်နားလမ်းမပေါ်တည်ရှိပြီး သာယာဝတီနှင့် ရန်ကုန် မြို့များသို့ ကားလမ်း၊ ရထားလမ်းတို့ဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင် သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးတို့ အတွက်ထိရောက်မှုရှိစေသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများနှင့် အခြားကိစ္စများ အတွက်လည်း ကားလမ်းကို အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	• ရပ်ရွာတွင် ကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။ ဒေသတွင်းရပ်ရွာ တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရောင်းဝယ်တာ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခြေအနေကောင်းဖြစ်သည်။
• လူဦးရေ	• ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်ကျေးရွာတွင် ငယ်ရွယ် သောလုပ်သားအင်အားရှိသည်။ ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပေးခြင်းဖြင့်လူ့အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုး လာစေနိုင်ပါမည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	• ကျေးရွာသားများသည် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင် ပြီး ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ၊ သွင်းအားစုများအတွက် ဈေးကွက်သတင်းများကို သိရှိနိုင်ကြသည်။ အင်တာနက်ကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး တချို့ရွာသားများ ချိတ်ဆက်အသုံးပြုကြသည်။ အလားတူပင်အခြားသိလိုသောသတင်း အချက်အ လက်၊ ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း ဆက်သွယ်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။
• ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	• ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး အဆောက်အအုံများမှာ ပြည့်စုံ ကောင်းမွန် ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိကျောင်းသားမိဘများအတွက် ပညာရေးစရိတ် ကုန်ကျမှုသက်သာစေပါသည်။
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	• ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်က တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်ခဲ့ သဖြင့် ကျေးရွာ ရှိအိမ်ထောင်စုများအတွက် ချက်ပြုတ်ရေး၊ မီးလင်းရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဆင်ပြေစေသည်။ လက်ရှိတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၀%က လျှပ်စစ် မီးတပ်ဆင်သုံးစွဲထားပါသည်။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက်လည်း ညဖက်စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ထင်းလောင်စာသုံးစွဲမှု၊ ဖယောင်းတိုင်သုံးစွဲမှုတို့လျော့နည်းသွားပြီးမီးဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးစေသည်။ ကျေးရွာသားများ၏ လူမှုစီးပွား အဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရေးအတွက် အလား အလာကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	• ကျေးရွာတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများသည် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတရားအသိအမြင်များအားနည်းခြင်းတို့ရှိကာ ရလဒ်ကောင်းများ ထွက်ရှိရေးတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	• ကျေးရွာတွင် လက်ရှိလယ်ယာမြေအပြင် လယ်ယာမြေထပ်မံ ဖော်ထုတ်နိုင်မည့် အရင်းအမြစ်နှင့်အခြေအနေ မပေးတော့ပါ။ ထို့အပြင် သုံးဆယ်ရေလျှောင်တံမံမှ ထုတ်လွှတ်သောရေသွင်း မြောင်းကိုလည်း မြေအနေအထားအရမတိုးချဲ့သဖြင့် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာ တိုးချဲ့ရန် မဖြစ်နိုင်သေးပါ။
• အလုပ်သမားရှားပါးမှု	• တောင်သူများအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်လိုအပ်သော အလုပ်သမားရှားပါးမှုကြောင့် လုပ်အားခစရိတ်ကြီးမြင့်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ အလုပ်သမားစရိတ်သက်သာစေရန်နှင့် အလုပ်သမားရှားပါးမှုကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် တောင်သူများသည် အထွက်နှုန်းလျော့နည်းနိုင်သော်လည်း တိုက်ရိုက်ကြုံပက်စနစ် ဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးလာကြ သည်။
• ရာသီဥတု အားနည်းချက်	• မိုးရွာသွန်းမှုမညီမျှမှုကြောင့် တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးထုတ် လုပ်မှုကို လျော့နည်းစေပါသည်။ ထို့အပြင် မိုးခေါင်မှု တခါတရံကြုံရတတ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။ • မတ်ပဲစိုက်ပျိုးရာတွင် ပိုးသတ်ဆေးဒါဏ်ခံနိုင်သည့် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကြုံရတတ်ပြီး သီးနှံထုတ်လုပ်မှုကို ထိခိုက် လျော့နည်းစေပါသည်။
• နည်းပညာနှင့် နည်းပညာ ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလွယ်ဝေးခြင်း	• မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင် သော်လည်းပုံမှန်လာရောက်ပြီးဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း အားနည်း တတ်သည်။ • ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုများအတွက် ထိရောက်သောဖျက်ပိုး နှိမ်နင်းရေးအစီအစဉ် မရှိသေးပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းအတွက် ပိုးသတ်ဆေးရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေး အရောင်းဆိုင်များမှနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူကြသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများတွင် အထူးသဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးတွင် အားရကျေနပ်မှု နည်းနေကြသေးသည်။
• ချေးငွေရရှိရေးနှင့် ငှါးရမ်းသုံးစွဲရေး၊ အာမခံစနစ်ကဲ့သို့သော ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အားလက်လှမ်းမီမှု	• တောင်သူငယ်အချို့မှာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ထပ်ဆင့်ထောက်ခံပြီး ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပေးသော လယ်ယာမြေအသုံးပြုခွင့်ပုံစံ (ပုံစံ ၇)ကို ထုတ်ယူရရှိရန် အခက်အခဲရှိတတ်ပါသည်။ ထိုပုံစံ ၇ မပါရှိသော တောင်သူများမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေကို ချေးယူရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်မပြည့်စုံဟု သတ်မှတ်ခံရသည်။ • ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ပါက ငွေတိုးချေးသူများထံမှ အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာချေးယူရသည်။ • ကျေးရွာတွင် အသေးစားချေးငွေ၊ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် အာမခံလုပ်ငန်းများမရှိပါ။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအဆောက်အဦးမရှိခြင်း	- စီးပွားရေးဘဏ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ချေးငွေရယူရန်မှာလည်း အပေါင်ပစ္စည်းလိုအပ်မှုကို တင်းကျပ်ထားသည်။ - ကျေးရွာအရောက်ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများ မရှိသေးပါ။ - စီးပွားရေးဘဏ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ ချေးငွေထုတ်ချေးရန်ပုံစံ၊ စာရွက်စာတမ်းများရေးသွင်းရာတွင် ကျေးရွာသားများအတွက် အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ - ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးခန့်ထားပေးသော်လည်း ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲအဆောက်အဦးမရှိသေးပါ။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဆောက်အဦးထားရှိနိုင်ပါက ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပိုမိုထိ ရောက်လာနိုင်ပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများ အားသိကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အဖွဲ့အစည်းရှိ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက် နှင့်အဖွဲ့ဝင်များလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရား သင်တန်း ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် မရှိခြင်း၊ ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း၊	• ရပ်မိရပ်ဖများမှအဖွဲ့အစည်းများအကြားညှိနှိုင်း ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ • သင်တန်းပေးနိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း၊	<u>အဖွဲ့အစည်းများစီမံအုပ်ချုပ်မှု တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး</u> • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသဘောတရားသင်တန်းပို့ချပေးခြင်း၊ • ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း ပို့ချပေးခြင်း • ငွေစာရင်းထိန်းသိမ်းမှု သင်တန်းပို့ချပေးခြင်း
၂။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးသွင်း အားစုများအတွက် ငွေကြေးမပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့ အားနည်းခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေး အသိပညာ	• ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန် ရေလွှဲတာတမံရှိခြင်း၊ • မိုးရွာသွန်းမှု အသင့်အတင့် ကောင်းခြင်း၊ • မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ခြင်း၊ • မြေပြန့်ဖြစ်ခြင်း၊	• ရေသွယ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် ရေသွယ်မြောင်းဖောက် လုပ်ထားရှိမှုသည်လယ်ယာမြေများသို့အပြည့် အဝမရောက်နိုင်ခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့်ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရာများ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ • သီးနှံဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအတွက်ဦးစီးဌာနမှ ထိရောက်သောအစီအမံ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ပုံမှန်ကွင်းဆင်းပညာ	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေး</u> • စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များ ရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊

	အားနည်းခြင်း၊			ပေးခြင်း၊		
	• သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက် တတ်ခြင်း၊					
၃။	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ					မွေးမြူရေးအကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းရေး
	• မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမှအကျိုးအမြတ်လျော့နည်းခြင်း၊	• ငွေကြေးချို့တဲ့မပြည့်စုံခြင်း၊ • နည်းပညာအထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ • ကူးစက်ရောဂါများကျရောက်တတ်ခြင်း၊	• တနိုင်ငံတပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ရန်အိမ်ခြေမြားရှိနေခြင်း၊ • မွေးကုဦးစီးဌာနဝန်ထမ်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ခိုင်မာခြင်း၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံသောအလေ့အထအားနည်းခြင်း၊ • ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအမြစ်ပြတ်ရေး စနစ်မရှိခြင်း၊ • မွေးမြူရေးအစာဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်ဘဲမြင့်တက်ခြင်း၊	• ဘဏ်များနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရာများဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ဈေးသက်သာပြီးထိရောက်မှုရှိသော ကာကွယ်ဆေးထိုးမှုစနစ်ချမှတ်ခြင်း၊ • သုတေသနဓါတ်ခွဲခန်းဖွင့်ပေးခြင်း၊	• မွေးမြူရေးနည်းစနစ်များရရှိရေး၊ • ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး၊
၄။	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များ	• မြို့နယ်/ဒေသတွင်သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများတက်ရောက်ရန်ပံ့ပိုးမှုမရရှိခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊ • ကျေးလက်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အရင်း အနှီးအားနည်းခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင် သည့်လူငယ်အင်အားထု ၇၂%ရှိခြင်း၊ • ကျေးရွာတည်နေရာအားသာချက်ကြောင့်ဈေးနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း၊	• လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် မှုအားနည်းခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းအားနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုအသိအမြင် အားနည်းခြင်း၊ • နိုင်ငံတော်မှ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် စီမံကိန်း၊ ပံ့ပိုးမှုလေ့လာစိစစ်အားနည်းခြင်း၊	• ဈေးကွက်၊ ကုန်သွယ်ပြပွဲ၊ ဈေးကွက်အကဲဖြတ်ခြင်းများသို့လေ့လာရေးခရီးစဉ်စီစဉ်ပေးခြင်း၊ • ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဝယ်ယူသူများအကြား အဆက်အသွယ် ရှာပေးခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများရရှိစေခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွားရေး	• မြို့နယ်အဆင့်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးပံ့ပိုးမှုအတွက် နိုင်ငံတော်မှထောက်ပံ့ခြင်း၊ • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးခြင်း၊ • မြို့နယ်အဆင့်မှ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုနှင့်အသေးစားဈေးငွေများကို တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ • ဒေသတွင် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးဘဏ်စနစ်တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

	သောအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်း၊ • အသေးစားစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းများအ တွက် အရင်း အနှီးမရနိုင်ခြင်း၊	• ဘဏ်နှင့်ငွေရေး ကြေးရေးဝန်ဆောင် မှုစနစ် ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းခြင်း၊	• ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် လက်လှမ်းမမီခြင်း၊	လုပ်ငန်းများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဘဏ် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိ စေခြင်း • ကျေးလက်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့်အသေး စားစွန့်ဦးတီထွင်လုပ် ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေး	
၅။	<u>ပညာရေး</u> • ပညာရေးရလဒ် မပြည့်မီခြင်း၊	• ဘာသာရပ် အလိုက် ကျွမ်းကျင် ဆရာ/မ အင်အားမလုံ လောက်ခြင်း၊ • မူကြိုအရွယ် ကလေးငယ်များ အတွက် ကျောင်းမရှိခြင်း၊	• ရွာသားအများစု ပညာရေးအား စိတ်ဝင်စားမှုရှိ ခြင်း၊ • မိဘဆရာအသင်း ဖွဲ့စည်းထားရှိကာ လှုပ်ရှားဆောင် ရွက်မှုရှိခြင်း၊	• မိဘဆရာအသင်းပူး ပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ • ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သည့် ဆရာ/ဆရာမ ခန့်ထားမှု အားနည်းခြင်း၊	<u>ပညာရေးရလဒ် ပြည့်မီရေး</u> • မူကြိုကျောင်းဆောင် ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်ခြင်း၊ • ဆရာ/မများအား ကျွမ်းကျင်မှုကို စစ်ဆေးခြင်းနှင့် သင်တန်းပေးခြင်း၊ • မိဘဆရာအသင်းဝင် များပူးပေါင်းမှုဖြင့် ပညာရေး ဝန်ဆောင် မှုများ ကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ကလေးငယ်များ အာဟာရပြည့်ဝရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၆။	<u>လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား</u> • အလုပ်လက်မဲ့ များခြင်း၊	• လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာရေးအဆင့် အတန်းနိမ့်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူ စရာ နေရာ မပြည့်စုံခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် လူငယ်၊ လူရွယ်များ ရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့လာ သင်ယူနိုင်ရေးအထောက် အပံ့ အားနည်းခြင်း၊	<u>လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး</u> • စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများထူ ထောင်ပြီးအလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးခြင်း၊ • ရွာအရောက်သင် တန်းများပံ့ပိုးခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ • လေ့လာသင်ယူရေးပတ်ဝန်း ကျင်အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊

၇။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ
အခြေခံအဆောက်အ
ဦး များ

• ရွာတွင်းလမ်း
မကောင်းခြင်း၊

• မြေသားလမ်းဖြစ်
နေခြင်း၊
• ငွေကြေးမပြည့်စုံခြင်း

• အိမ်ရာမြေ

• အိမ်ထောင်စုအသစ်မ
များတိုးပွားလာခြင်း
• အိမ်ရာမြေနေရာ
ကျပ်တည်းခြင်း
• ငွေကြေး
မတတ်နိုင်ခြင်း

• နဂိုရ်လမ်းရိုးရှိနေခြင်း၊

• ရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင်
မြေနေရာရနိုင်ခြင်း၊

• သက်ဆိုင်ရာမှ ရွာတွင်း
လမ်းဖောက်ပေးသည့်
အထောက်အပံ့အားနည်း
ခြင်း၊

• တစ်အိမ်ထောင်ချင်း
ဆောင်ရွက်ရန် ခက်ခဲခြင်း၊
• မြေကွက်သစ်ဖော်ထုတ်ရန်
အာဏာပိုင်ခွင့်ပြုချက်
လိုအပ်ခြင်း၊

• သက်ဆိုင်ရာမှရွာတွင်း
လမ်းဖောက်ပေးသည့်
အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊

• ဦးဆောင်အဖွဲ့ဖွဲ့စည်း
ခြင်း၊
• အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း
၊ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊
အကူအညီပေးမည့်အဖွဲ့
အစည်းတို့နှင့်ချိတ်
ဆက်ခြင်း

အခြေခံအဆောက်အဦး များ
ကောင်းမွန်ရေး

• ရွာလမ်းအဆင့်မြှင့်ပေးခြင်း

• အိမ်ရာမြေကွက်ဖော်ထုတ်
ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ဝှံကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။
- ၂။ ၂၀၁၅ ခု ဩဂုတ်လက ဂုံမင်းမြောင်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့်အကျိုးကျေးဇူးများ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်
.....(ငွေသား) .....(ငွေသား) .....(ပစ္စည်း/လုပ်အား)	- ကျေးလက်ဦးစီး - ကျေးရွာ - ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှုအဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့်ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့်-၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့်-၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄								

စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့်အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံကိန်းစတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံကိန်းပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ